

Angela Carter

Celladın Güzel Kızı

Türkçesi: Yeşim Seber

Öykü

İÇİNDEKİLER

ERKEN DÖNEM ESERLERİ (1962-6)

Kontrbasa Âşık Olan Adam	9
Çok, Çok Fevkalade Bir Hanımefendi ve Oğlu Evlerinde.....	21
Victoria Dönemi'nden Bir Fabl (Sözlükçesiyle).....	29

HAVAI FİŞEKLER: AHLAKA AYKIRI DOKUZ ESER (1974)

Japonya Hatırası.....	43
Celladın Güzel Kızı	55
Leydi Purple'ın Aşkları.....	65
Kış Tebessümü.....	81
Ormanın Kalbine Girmek.....	91
Ten ve Ayna	107
Üstat.....	117
Yansımalar	127
Bir Serbest Çalışan için Ağıt.....	149

Celladın Güzel Kızı

Dağlık arazinin yüksek kesimlerine gelmiş bulunuyoruz.

Esrik bir ıstırabın yankılarını dağların ses levhalarına çarpıp geri çağırarak eğitimsiz bir orkestradan çıkan ahenksiz ritimlerin meydana getirdiği uğursuz ve müziğimsi bir şeyin bizi kendisine çekip getirdiği köy meydanında, onları geniş bir çeşitlilik arz eden yaylı çalgıları tıngırdatar, çekiştirir ve at kılından yaylarla hor kullanır vaziyette bulduk. Ayaklarımızın yıllarca birikmiş, orası burası kan pıhtılarıyla kaplanmış talaş tozunun tıkız olmuş yüzeylerine taze serpiştirilmiş, fısıldayan ve sürekli kımıldanan talaşların üzerine basmasıyla kupkuru bir çatırtı sesi duyuluyor; pıhtılara sebep olan kan o kadar uzun zaman önce dökülmüş ki, talaş zamanla pasın rengini ve dokusunu almış... Mahzun, meşum lekeler bunlar, bir tehlike, bir tehdit yerine geçen acı abideleri.

Havada aydınlıktan eser yok. Güneş bugün tesadüfün ve ahenksizliğin bir olup bizi davet ettiği karanlık gösterinin kahramanlarına ışık tutmayacak. Burada, havanın titreşen, hiç durmadan yağmur olma noktasına gelen dağınık bir nemden boğulduğu yerde ışık bir muslin kumaştan süzölmüşçesine düştüğünden, günün bütün saatlerine loş bir alacakaranlık ışığı hâkimdir; gökyüzü gözlerinden yaşlar gelmek üzereymiş gibi bir görüntüye sahiptir ve haliyle karşımızdaki, dökülmeyen yaşların arasından kasvetli bir ışık alan *tableau vivant** eski bir fotoğraftaki açık sepya tonlarına bürünmüştür ve içerisindeki hiçbir şey hareket etmemektedir. Kendilerini tamamiyle katı kurallara tabi ritüelin performansına

* (Fr.) Canlı tablo. Bir tabloyu canlandırmak üzere, o tablodaki figürler gibi kompozisyon oluşturan sessiz ve durağan insan topluluklarına verilen ad. (ç.n.)

kaptırmuş olan seyircilerdeki kararlı devinimsizliğin yaşayan şeylere ait olması neredeyse imkânsızdır ve bu *tableau vivant*'ı bir *nature morte* olarak adlandırmak daha uygun düşecektir, zira hüznülü karnaval ölümüne bir güzellemedir. Beyazları sarıya çalan gözler, bin yıla sığan kurban bedenlerinden akan ter ve gözyaşı damlacıklarının üzerinde siyah bir cila halini aldığı bir ağaç bloğuna gergin ve gözle görülmez iplerle bağlanmışçasına sabitlenmiştir.

Ve şimdi köy bandosunun çalgıcıları ahenksiz müziklerini geçici olarak durdurmuştur. Bu ölümün mümkün olan en dramatik sessizlik içerisinde sonuçlandırılması gerekmektedir. Yabanıl dağ sakinleri halkın huzurunda gerçekleşecek bir idamı seyretmek üzere bir araya gelmişlerdir; ülkenin onlara sunduğu yegâne eğlencedir bu.

Tıpkı yağmur gibi muallakta kalmış olan zaman tekrar sessizlik içinde, ağır ağır akmaya başlar.

Celladın kendisi bütün devinimlerine hükmeden ağır bir durağanlıkla, sanki bu işi haysiyetle yerine getirmek eylemin yegâne saikiymiş gibi ağaç bloğunun yanında insanı tiksindiren bir kahramanlık pozu vermiştir. Çizmeli tek ayağını onun gözünde sanatını icra edeceği tuval durumundaki tüyler ürpertici kurban sunağına dayanacak şekilde tutmuştur, resim araç gereci yerine geçen baltasını ise elinde gururla taşımaktadır.

Celladın boyu bir metre doksan beş santimetreyi aşmaktadır ve cüssesi buna uygun genişliktedir; köylülere çarpık çurpuk ve güdük boylarıyla başlarını yukarı kaldırıp adama huşu içinde ve korkuyla bakmaktadır. Cellat her zaman matem giysileri giyer ve her zaman tuhaf bir maske takar. Bu maske kömür karasına boyalı, yüze iyice oturan elastik bir deriden yapılmıştır ve âdeta maskenin bir parçasıymış gibi içlerinde hiçbir ifade barındırmayan gözlerden dikilen çifte nazarın arasından görüldüğü iki daracık yarık haricinde saçının ve yüzünün üst kısmını tamamıyla gizler. Bu maske sadece adamın dolgun dudaklı, koyu kırmızı renkli ağzını ve onu çevreleyen külrengi etleri açığa çıkarır. Etindeki parçalar, böylesi ürkütücü bir biçime göre tanzim edilmiş olunca, hiçbir şekilde yüz-

lere dair olağan bilgimizden yola çıkarak edindiğimiz beklentileri karşılamaz. Bunlarda, sanki bir şekilde yüzün alt kısmındaki deri soyulmuşçasına müstehcen bir çiğlik hali mevcuttur. Adam, yani kasap, sattığı kendi etiymişçesine kendini teşhir ediyormuş gibidir.

Yıllar içinde maskenin yüze tastamam oturan maddesi, adamın suratını oluşturan asıl yapı tarafından o denli eksiksiz biçimde özümsemiştir ki, yüzün kendisi doğuştan iki renkliymişçesine rengarenk bir görüntüye sahip gibi durmaktadır; ve sanki adam maskeyi ilk kez taktığında kendine ait olan özgün çehreyi ortadan kaldırmış ve kendini sonsuza dek tanınmaz hale getirmişçesine, bu yüzün artık insani şeylerle bir ilişkisi kalmamıştır. Çünkü görev gereği takılan kukuleta, celladı bir nesneye dönüştürür. O artık cezalandıran bir nesne halini almıştır. O bir korku nesnesidir. Hak edilen cezanın tezahürüdür.

Maskenin ilk olarak ne için tasarlandığını ya da onu tasarlayanın kim olduğunu kimsecikler hatırlamaz. Eski çağlarda yaşamış yufka yürekli birinin, kütüğün üzerindeki şahıstan ıstırabının son anlarına damga vuracak fazlasıyla insani bir çehreyi esirgemek niyetiyle yüzü örten başlığı benimsemiş olması muhtemeldir; aksi takdirde, nesnenin menşeiyle var olmama halinin siyahlığı arasında büyümlü bir ilişki vardır – bu elbette, var olmama hali renginin siyah olması durumunda geçerlidir. Gelgelelim, rast gelinen bir aynaya yahut bir durgun su birikintisine kazara yansımaları halinde kendi hakiki suratını görmekten dolayı bir şaşkınlık yaşayabilir düşüncesiyle cellat da maskesini çıkarmaya cesaret edememektedir.

Kurban dizlerinin üzerine çöker. İncecik, soluk benizli ve zarif bir oğlandır. Yirmi yaşındadır. Avludaki sessiz güruh müşterek bir beklentiyle zangır zangır titremektedir; hepsinin yamuk yüz hatlarını çarpılarak aynı sırtışı oluşturmuştur. Nemli havayı kımıldatan hiçbir ses, neredeyse hiçbir ses yoktur; sadece varla yok arası bir ses, rüzgârın bodur çamların arasındaki ulumasına karşılık gelen bir iç çekiş mevcuttur. Kurban dizlerinin üzerine çöker ve boynunu kütüğün üzerine koyar. Cellat hantal devinimlerle parıldayan çeliğini havaya kaldırır.

Balta yere iner. Et ikiye yarılr. Kafa yuvarlanır.